

# РЕШЕНИЕ

№ 2346

гр. София, 22.01.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,**  
в публично заседание на 05.12.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Мариета Райкова**

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **10478** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава десета от АПК, във връзка с чл.118 от КСО.

Образувано е по жалба на А. С. З. с пост. адрес в [населено място] срещу Решение №2153-21-243 от 02.10.2024г. на директора на ТП на НОИ- С. град, с което е отхвърлена жалбата й против Разпореждане № [ЕГН]/68/03.09.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което й се отказва отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл.69, ал.1 и 69б, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване и чл.18 ал.4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

В жалбата основен довод е противоречие с материалния закон. Излагат се аргументи, че административният орган неправилно тълкува разпоредбите на чл.69, ал.2 и чл.69б, ал.1 КСО, правейки необосновано деление на първата категория труд на два вида и приемайки, че чл. 69б, ал.1 КСО е приложим само спрямо първия вид първа категория труд (определеният с акта на МС по чл.104, ал.1 КСО); навежда се съдебна практика. Моли оспореното решение да бъде отменено като незаконосъобразно.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя поддържа жалбата по наведените в нея основания. Моли оспореният акт да бъде отменен. Претендира присъждане на направените по делото разноски, съобразно представен списък.

Ответникът по оспорването – директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуален представител, оспорва жалбата. В подробни писмени бележки в насока, че разпоредбите на чл.69, ал.2 и чл.69б ал.1 от КСО са с различни материалноправни предпоставки, както и разпоредбата на чл.18, ал.4 от НПОС не противоречи на КСО, претендира законосъобразност на постановеното решение. Претендира възнаграждение.

От събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление с вх. № 2113-21-2937/13.05.2024 г. жалбоподателката е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към заявлението си е приложила документи, удостоверяващи придобит осигурителен и трудов стаж – удостоверение обр.2 №02—8303/08.01.24г., издадено от ДА „Архиви“, удостоверение-образец „В“ №3286р-25413/10.05.25г. на ГД „Национална полиция“, УП-3№ ПУ-02-095/24.11.23г. на дирекция „Бюро по труда“ С. изток, УП-16 № 2165-21-241/07.05.24г. на ТП на НОИ С.. С допълнително писмо жалбоподателката е представила удостоверение обр.В № 3286р-29516/03.06.2024г.

При така представените документи за трудов/осигурителен стаж и доход е извършена преценка, като е установено, че към датата на подаване на заявлението лицето е с навършена възраст 50г. 08м. 01 дни. и има придобит осигурителен стаж, както следва: зачетен осигурителен стаж като трета категория- 01г. 09 м. и 15 дни и първа категория труд на длъжност в МВР - 24г. 11 м. 05 дни (неправилно посочен в разпореждането като труд, положен като военнослужещ); На осн. чл.104 КСО общ стаж превърнат към III категория труд за изчисление размера на пенсията- 43г. 04 м. 03 дни.

По така подаденото заявление с Разпореждане № [ЕГН]/68/03.09.2024г.. издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване в ТП на НОИ С.-град на заявителката е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл.69, ал.1, чл.69б, ал.1 КСО и чл.18, ал.4 от НПОС. Посочено е, че съгласно чл.104 КСО общият осигурителен стаж на жалбоподателката към трета категория е 43г.,04м. и 03 дни, като към 13.05.2024г. А. С. е навършила 50г.,08м. и 01.дни и има сбор от осигурителен стаж и възраст 94г.,00м. и 04 дни. Изложено е съдържанието на разпоредбите на чл.69б, ал.1 КСО и чл.69, ал.1 КСО за календарната 2024г., както и е изведено, че според чл.18, ал.4 от НПОС лицата, които не са придобили право на пенсия по чл.69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл.69б, ал.1 КСО.

Прието е, че жалбоподателката няма право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл.69, ал.1, КСО, тъй като няма навършени 54 години и 02 месеца за календарната 2024г., както и няма право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и по реда на чл.69б, ал.1 КСО, тъй като не отговаря на изискванията на чл.18, ал.4 от НПОС- няма навършени 54години и 02 месеца.

Жалбоподателката е обжалвала така постановеното разпореждане пред директора на ТП на НОИ С.-град, оспорвайки твърдението, че придобитият от нея трудов стаж в

размер на 24г.,11м. и 05 дни е бил положен от нея като военнослужещ (той е бил положен като служител по ЗМВР), както и твърдението, че за да се пенсионира лице по чл.69б КСО, то трябва да е навършило изискуемата възраст по чл.69 КСО.

С Решение №2153-21-243 от 02.10.2024г. директорът ТП на НОИ С.-град е потвърдил горепосоченото разпореждане. В решението органът е изложил мотиви, че законодателят е предвидил възможност за прилагане нормата на чл. 69б, ал. 1 от КСО на съществено различни основания от тези по чл.69, ал.2 КСО, тъй като законодателят изисквал реално полагане на труд при условията на първа категория, която се признава за конкретно определени с акт на МС длъжности съгл. чл.104, ал.1 КСО, а от доказателствата по преписката се установява, че положеният от жалбоподателката труд не е на длъжности от посочените в Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране /отм./ и Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране.

Посочено е, че съгл. разпоредбата на чл.18, ал.4 от НПОС лицата, които не са придобили право на пенсия по чл.69 КСО поради недостиг на осигурителния стаж, могат да се пенсионират по реда на чл.69б, ал.1 и ал.2 КСО; жалбоподателката има изискуемият стаж като служител на МВР, но няма изискуемата възраст за 2024г.-54г. и 02м.; дадено е тълкуване на разпоредбата на чл.18, ал.4 от НПОС и е посочено, че тя е неприложима в случая и А. С. не придобива право на пенсия за ОСВ.

Така установената фактическа обстановка се подкрепя от събраните по делото писмени доказателства.

Жалбата е допустима. Същата е подадена в срок от надлежна страна и при наличие на правен интерес.

При разглеждане на жалбата по същество, съдът, след като извърши служебна проверка съгласно чл.168 от АПК, прави следните правни изводи:

Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени от материално и териториално компетентни органи, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира, че същото е неправилно.

За да откаже отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, пенсионният орган е приел, че тя не отговаря на условията за пенсиониране, както по чл. 69, ал. 2 от КСО, така и по чл. 69б, ал. 1 от КСО, обосновавайки извода с липсата на изискуемата възраст за 2024г. Приел е, че събраните по делото доказателства установяват, че оспорващата не отговаря на законовото изискване за навършена възраст по чл.69, ал.2, във връзка с ал.9 от КСО, която за 2024г. следва да бъде 54 години и 2 месеца.

Жалбоподателката обаче отговаря на законовото изискване за възраст по чл. 69б, ал. 1, т.1, т.2 от КСО, което съгласно съдържанието на посочените разпоредби за 2024г. за

жените следва да е 50г. и 8 м., а не както органът е приел 54г. и 2 м.

Изпълнява и изискванията за осигурителен стаж, като има общо осигурителен стаж, превърнат към трета категория от 43 години, 04 месеца и 03 дни, от които 24 години, 11 месеца и 05 дни от първа категория като държавен служител по Закона за МВР, при изискващи се 10 години и има общ сбор от осигурителен стаж и възраст от 94,00,04д. при изискващи се 94 точки.

Съгласно чл.69б, ал.1 КСО лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия:1. навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; 2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Както бе отбелязано по-горе жалбоподателката има навършен осигурителен стаж и възраст изискуеми по силата на чл.69б ал.1 т.1 от КСО за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за това, че има най-малко 10 години положен труд при условията на първа категория като държавен служител на МВР. Към датата на подаване на заявлението 13.05.2024г. С. е навършила 50 г., 08м. и 01 дни, като сборът от осигурителния ѝ стаж и възраст е 94г.,00м. и 4д.

Разпоредбата, която е обосновала обжалвания в настоящото съдебно производство отказ е тази на чл.18, ал.4 от НПОС и сочи, че: „Лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО.“.

Трайната съдебна практика на административните съдилища и на Върховния административен съд е именно: нормата на чл. 18, ал. 4 НПОС има указателен характер и е в противоречие с нормите на чл. 69, ал. 2 от КСО и чл. 69б, ал. 1, т. 1 от КСО, поради това не въвежда нови правила различни от предвидените в нормите на КСО. При наличие на установеното противоречие на чл.18, ал.4 от НПОС с чл.69б ал.1, т.1 от КСО, на основание чл. 5, ал.1 от АПК следва да се приложат нормите на КСО като нормативен акт от по-висока степен от наредбата в кореспонденция с предписанието по чл.15 ал.3 от Закона за нормативните актове. Разпоредбата на чл.18, ал. 4 от НПОС не е пречка за приложението на чл. 69б, ал. 1, т.1 КСО при наличие на навършена възраст и осигурителен стаж.

Жалбоподателката е изпълнила условието за осигурителен стаж по чл.69 ал.2 от КСО, но не е навършила изискуемата по тази разпоредба възраст и от съдържанието на цитираната подзаконова норма на чл.18 ал.4 от НПОС става ясно, че за да може да се пенсионира по чл.69б ал.1 от КСО трябва да не ѝ достига осигурителен стаж по чл.69 от КСО /а не, както в нейния случай да не ѝ достига изискуема възраст/, т.е. поставено е условие за приложението на една от двете законови разпоредби, какъвто ограничителен избор не е предопределен от самия кодекс.

Потвърждение за правилността на това становище на съда е произнасянето на ВАС в

решение № 2259 от 18.02.2021 г. по адм. д. № 10189/2020 г. и в решение № 2291 от 18.02.2021 г. на ВАС по адм. д. № 9879/2020 г., в които се посочва, че норми от подзаконов нормативен акт като чл. 18, ал. 4 и чл. 17, ал. 2 НПОС не могат да преустановят действието на норми от по- висок ранг, каквито са чл.69 и чл. 69б КСО. Обратното би означавало, че законодателят е предвидил неравноправно третиране на лицата по стаж и възраст, което е в противоречие с разписания в чл. 3, т. 3 КСО принцип на равнопоставеност на осигурените лица, както и останалите принципи по чл.3 от КСО изискващи държавното обществено осигуряване да се осъществява при спазване на задължителност и всеобщност на осигуряването, солидарност на осигурените лица, равнопоставеност на осигурените лица.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателката към деня на подаване на заявлението си е отговаряла на всички кумулативно предвидени законови предпоставки по чл. 69б, ал. 1 от КСО за отпускането на лична пенсия ОСВ при условията на посочената разпорежба, с оглед на което така постановения отказ на пенсионния орган се явява издаден при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

По изложените съображения, съдът намира, че следва да отмени Решение №2153-21-243 от 02.10.2024г.на директора на ТП на НОИ софия-град, с което потвърдено Разпореждане № № [ЕГН]/68/03.09.2024г. на длъжностно лице по ПО при ТП на НОИ-С.-град, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Естеството на въпроса е от компетентността на длъжностното лице по ПО при ТП на НОИ-С.-град и следва преписката да се върне на посочения орган за ново произнасяне, съобразно указанията дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуването и прилагането на закона.

Предвид основателността на жалбата, нейната подателка има право на присъждане на сторените по делото съдебни разноски представляващи държавна такса в размер на 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лева, което е изплатено в брой съгласно представения договор за правна защита и съдействие и разписка към него. Ответникът е направил възражение за прекомерност относно стореното възнаграждение за адвокат, което съдът намира за частично основателно предвид спецификата и съдебното уреждане на правния спор, който не се отличава със сложност по-голяма от типичната за споровете относно осигурителен стаж и възраст, проведено е едно съдебно заседание и без отправяни доказателствени искания. По изложените съображения възнаграждението за адвокат съдът определя в размер на 800лв.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, както и на основание чл.143 ал.1 от АПК, съдът

**РЕШИ:**

ОТМЕНЯ по жалбата на А. З. С. Решение №2153-21-243 от 02.10.2024г. на директора на ТП на НОИ- С. град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/68/03.09.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което ѝ се отказва отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл.69, ал.1 и 69б, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване и чл.18 ал.4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по ПО при ТП на НОИ-С.-град за произнасяне по същество по Заявление с вх. № 2113-21-2937/13.05.2024г. при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона, в едномесечен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА ТП на НОИ-С.-град да заплати на А. З. С. разноси по настоящото дело в размер на 850 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от неговото получаване.

Препис от решението да се изпрати на страните.